

jaarbericht

Natuur en Milieufederatie Utrecht

2008

Actief op veel fronten

2008 was een jaar met veel kansen voor natuur en milieu in Utrecht. Vooral door de klimaatcrisis zijn de geesten rijp voor verandering en investeringen in duurzame oplossingen. De Natuur en Milieufederatie Utrecht ontmoet veel enthousiasme in de provincie om daar de schouders onder te zetten, bij bestuurders, bedrijven en bewoners. In dit jaarbericht vindt u daarvan de nodige voorbeelden.

We merken echter ook dat de eendracht nog broos is. De mobiliteitsplannen voor de regio Utrecht en Amersfoort maken duidelijk dat er niet alleen kansen, maar ook serieuze bedreigingen zijn voor de leefomgeving en de natuur in Utrecht. En dat de NMU dus niet alleen vóór duurzame oplossingen kan zijn, maar soms ook heel duidelijk de stem tégen plannen moet laten horen. Dat doen we met veel steun, gezien de 20.000 handtekeningen voor onze petitie op utrechtsnelweg.nl, meer dan 30 ondersteunende organisaties, vele protestwandelingen, etc.

De kredietcrisis die in de tweede helft van 2008 de kop opstak kan kansen én bedreigen brengen. Hoe dat precies uitpakt is nog moeilijk te zeggen. Wordt alles op alles gezet om de "oude economie" in de benen te houden? Of wordt de economische crisis juist aangegrepen om versneld te investeren in energiebesparing en duurzaam produceren; zodat we de economie klaar maken voor de toekomst op een manier die ook bijdraagt aan een betere toekomst?

Wat de NMU betreft wordt het natuurlijk het laatste, en we zullen er in 2009 voor gaan dat Utrecht daarmee voorop loopt. Zo zullen we werken aan visies voor duurzame energieopwekking in de provincie en partijen bij elkaar brengen om daar uitvoering aan te geven. En we zullen werken aan een duurzaam OV alternatief voor de plannen voor nieuwe rondwegen rond Utrecht en Amersfoort, die eind 2008 naar buiten kwamen.

Kortom: actief op vele fronten, ook in 2009!

Joris Hogenboom, directeur

Waterplannen klaar voor de inspraak

Na jaren van overleg, consultatierondes en conferenties zijn eind 2008 verschillende waterplannen klaar voor de inspraak. Een proces van vele jaren gaat nu zijn vruchten afwerpen.

Europese regelgeving schrijft voor dat in 2015 alle wateren in Europa ecologisch en chemisch op orde moeten zijn. Overheden op alle niveaus hebben de plicht om te werken aan schoner water. De waterschappen hebben zogenoemde *waterbeheerplannen* gemaakt, de provincie heeft *waterplannen*,

gemeenten hebben gewerkt aan *gemeentelijke waterplannen* of *rioleringsplannen* en dan zijn er nog plannen voor *rijkswateren* en voor *deelstroomgebieden*. "En allemaal komen ze nu tegelijk in de inspraak", zegt Harmke van Dam van de NMU.

De NMU heeft zich de afgelopen jaren ingezet om natuurbelangen zo goed mogelijk in de verschillende waterplannen te krijgen. "We hebben daarnaast in 2008 een Watercafé georganiseerd om lokale natuurgroepen te informeren. Ook is er een brief gestuurd naar bestuurders met goede voorbeelden en ideeën om het water schoner te krijgen en zat de NMU in zes klankbordgroepen."

Eind van het jaar is begonnen met de organisatie van twee nieuwe Watercafés in januari 2009 om speerpunten voor de inspraak boven tafel te krijgen. Ter ondersteuning van de provinciale en lokale natuur- en milieurorganisaties heeft de NMU een checklist opgesteld als hulpmiddel bij de beoordeling van de waterplannen. De NMU legt in haar zienswijze de nadruk op een betere garantie dat de beoogde financiering, grondverwerving en medewerking ook echt van de grond komen. Verder willen we meer aandacht voor diffuse bronnen, flexibel peilbeheer en de kleine ecologisch belangrijke wateren, die nu buiten de boot dreigen te vallen.

Fel verzet tegen nieuwe snelwegen

De provincie Utrecht is in 2008 opgeschrikt door meerdere plannen voor nieuwe snelwegen. Vooral de studies naar wegen door Amelisweerd en door de woonwijk Leidsche Rijn leidden tot felle protesten.

De omstreden studies zijn gestart door het samenwerkingsverband VERDER, waarin overheden en Rijkswaterstaat samenwerken om de mobiliteitsgroei op te vangen. De NMU kreeg pas na lang aandringen een plek in een belangenpanel van maatschappelijke organisaties.

De echte schok kwam vervolgens in december met de publicatie van de startnotities Ring Utrecht en Knooppunt Hoevelaken, waarin voorstellen stonden voor wegen dwars door natuur- en woongebieden. De Ecologische Hoofdstructuur, nationale landschappen en rijksmonumenten worden niet gespaard. De NMU maakte razendsnel de actiewebsite www.utrechtsnelweg.nl en startte een petitie tegen de nieuwe wegen. Zo'n 20.000 mensen tekenden tot eind januari 2009.

Ook verschenen er planstudies naar de A28 en de A27/A1, waar de NMU op reageerde. Daarnaast staan de plannen voor een nieuwe weg tussen Houten en Bunnik nog steeds op de agenda. De Bunnikse gemeenteraad is huiverig voor de plannen, maar wil mogelijk meewerken in ruil voor ander nieuw asfalt. "Er is een omslag in het denken over bereikbaarheid nodig", aldus Pepijn Binkhorst. "Elke uitbreiding van wegen roept vroeg of laat weer nieuwe knelpunten op. De planstudies zouden een volwaardig duurzaam alternatief met veel openbaar vervoer, mobiliteitsmanagement en prijsbeleid moeten omvatten, dat erop is gericht dat geen nieuwe wegen hoeven worden aangelegd."

Teken nu de petitie op www.utrechtsnelweg.nl

Steeds meer gemeenten kopen duurzaam in

Steeds meer gemeenten in de provincie Utrecht willen duurzaam inkopen. De gemeente Utrecht loopt op de troepen vooruit en wil zelfs al in 2012 honderd procent duurzaam inkopen. Wethouder Robert Giesberts zette op 2 september op een speciale Duurzame Inkoopdag van de NMU zijn handtekening onder de Deelnameverklaring Duurzaam Inkopen.

Alle overheden kopen gezamenlijk voor ongeveer 40 miljard euro per jaar aan goederen en diensten. Door eisen te stellen aan de inkoop kan de overheid met zo'n grote koopkracht duurzame productie een flinke impuls geven en innovatie mogelijk maken. Gemeenten die de deelnameverklaring tekenen moeten uiterlijk in 2015 honderd procent duurzaam inkopen. Het gaat dan om alle producten waarvoor duurzaamheidscriteria zijn opgesteld door SenterNovem.

De NMU heeft alle gemeenten gevraagd om mee te doen. Projectleider Ieke Benschop heeft een middag georganiseerd voor inkoopers. De gemeente Amersfoort vertelde daar over haar inkoopervaringen en bezoekers konden luisteren naar inspirerende lezingen, bijvoorbeeld over duurzame bedrijfskleding, ledverlichting en over milieuvriendelijke interieurs. "Eigenlijk willen alle gemeenten graag meedoen", zegt Benschop. "De reden dat nog niet alle wethouders hebben getekend is vaak praktisch van aard. Bijvoorbeeld omdat een gemeente wordt heringedeeld of omdat pas volgend jaar een nieuw milieubeleidsplan wordt vastgesteld. Het ziet er dus rooskleurig uit voor de duurzame goederenmarkt."

Nieuwe afspraken over verdroging van natuurgebieden

De NMU heeft in juli een convenant ondertekend om de verdroging van twaalf natuurgebieden in de provincie aan te pakken. Een half jaar eerder waren onderhandelingen nog stukgelopen op een meningsverschil met de agrarische sector.

De NMU wilde niet alleen afspraken maken over de twaalf meest waardevolle natuurgebieden in Utrecht, maar ook over andere gebieden waar verdroging een probleem is. De boerenorganisatie LTO Noord was het daarmee in eerste instantie niet eens. Nu is alsnog afgesproken dat er ook aandacht komt voor de overige verdroogde gebieden in de provincie. Daar wordt de verdroging nauwgezet gevolgd en worden maatregelen opgenomen in de gebiedsprogramma's. Maar het convenant gaat vooral over de meest waardevolle gebieden. Voor 2010 moeten per gebied maatregelen worden opgesteld om de natuur zo optimaal mogelijk te herstellen. Uiterlijk in 2014 moeten de ideeën in uitvoering zijn. Boeren krijgen volledige schadeloosstelling bij vernatting van hun land en in het uiterste geval kunnen boeren worden gedwongen om mee te werken of hun land te verkopen. Verder komt er een onderzoek naar de effecten van grondwaterwinning ten behoeve van drinkwater. Het convenant is getekend door de provincie, VNG, LTO, drinkwaterbedrijven, natuurorganisaties en door de waterschappen en loopt tot 2014.

Nieuwe wet leidt tot experimenten met natuur en landschap

Over de inrichting van Nederland moet vaker decentraal worden besloten. Dat is het idee achter de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. "Je ziet meteen dat gemeenten gaan experimenteren met hun nieuwe bevoegdheden."

Of het nu gaat om een nieuwe woonwijk, het behoud van een natuurgebied of de komst van een bedrijventerrein; alles hangt samen met de Wet ruimtelijke ordening. Deze wet is in juli 2008 drastisch gewijzigd. Gemeenten hoeven hun bestemmingsplannen niet meer ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. In plaats daarvan geven provincies vooraf aan wat zij echt belangrijk vinden. En in het uiterste geval kan de provincie een gemeente 'overrulen' als een ontwikkeling hen echt niet bevalt. Voor bewoners betekent de wijziging dat zij meteen naar de Raad van State moeten als hun bezwaren op het gemeentehuis geen gehoor vinden. Vroeger konden zij eerst nog aankloppen bij de provincie.

Om lokale natuur- en milieugroepen voor te bereiden op de veranderingen, heeft de NMU in 2008 een cursus gegeven. "Dat bleek niet overbodig. Er was grote belangstelling voor", zegt Claudia van Holsteijn van de NMU. "In juli kwamen sommige gemeenten meteen met allerlei proefballonnetjes die niet stroken met het streekplan. Ze kijken hoe dat valt en experimenteren met de grenzen van hun nieuwe bevoegdheden. In Maarsbergen is bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk ingetekend op een plek waar niet gebouwd mag worden. En tussen Leersum en Wijk bij Duurstede is een plan gelanceerd voor een nieuwe weg door het open landschap."

Om natuur en landschap goed te beschermen, wil de NMU gebiedsgericht gaan werken en lokale vrijwilligers intensiever ondersteunen. De NMU heeft daarnaast de provincie op het hart gedrukt om gebruik te maken van haar bevoegdheid om in te grijpen. "Wij willen dat de provincie blijft sturen op het beschermen van de ecologische hoofdstructuur, op het handhaven van de rode contouren en op het waterbeleid", zegt van Holsteijn. "De provincie moet bestuurlijk durven doorpakken en gemeenten op de vingers tikken als dat nodig is om de leefomgeving te beschermen."

Rijnenburg

Een eerste kwestie diende zich in juli meteen aan. Het gemeentebestuur van Utrecht wil in de polder Rijnenburg slechts 7000 woningen bouwen, maar volgens sommige partijen in de Provinciale Staten kunnen daar minstens twee keer zoveel huizen komen. "Je zag meteen een conflict ontstaan tussen de overheden. Maar in dit geval ging het de provincie niet om het beschermen van natuurbelangen tegen de bouwlust van gemeenten, maar was het eerder andersom. Wij hebben ons toen niet bemoeid met die discussie, maar we hebben ons wel uitgesproken voor een

groene en duurzame invulling van Rijnenburg. Dat kan het beste met slechts 7000 woningen."

Samen met Staatsbosbeheer en het Milieucentrum Utrecht maakte de NMU een eigen visie over duurzaam bouwen in Rijnenburg en praten de organisaties in een klankbordgroep mee over de nieuwe wijk. "We willen niet de zoveelste autowijk, dus moet Rijnenburg goed openbaar vervoer krijgen en heel groen worden, zodat mensen worden uitgenodigd om te bewegen en veel met de fiets te gaan", vindt van Holsteijn. "De uitgangspunten van de gemeente over klimaatneutraal bouwen sluiten bovendien heel goed aan bij onze ideeën. Dat is heel anders in Woudenberg, waar de gemeente een woonwijkje wil bouwen direct naast een ecologisch waardevol gebied met vleermuizen en ringslangen. Wat ons betreft kunnen die 35 woningen beter worden neergezet aan de andere kant van de stad, waar toch al een grotere woonwijk is gepland."

Golfbanen

In Vianen wordt ook een waardevol landschappelijk gebied bedreigd. Niet door woningen, maar door de komst van een grote golfbaan. Van Holsteijn: "Omdat er zoveel initiatieven zijn voor nieuwe golfbanen, moet je als provincie goed kijken waar je dat wel wilt en waar niet. We hebben kunnen aanzwengelen dat de provincie haar visie voor golfterreinen aanscherpt. Het effect is dat er nu discussie is over golfbanen en dat de provincie haar nieuwe bevoegdheden van de Wet ruimtelijke ordening misschien nuttig kan gaan gebruiken. Maar voor de golfbaan in Vianen is dat helaas te laat. Die gaat naar alle waarschijnlijkheid door."

Water Natuurlijk boekt verkiezingszege

Voor het eerst in de geschiedenis van de Waterschappen zijn de bestuursleden in 2008 niet meer op persoonlijke titel gekozen, maar als lid van een partij. De lijst Water Natuurlijk profiteerde daarvan en werd meteen de grootste partij met 100 van de 502 zetels.

Voor de nieuwe lijst Water Natuurlijk was 2008 het jaar van de waarheid. Deze partij is in het zadel geholpen door de Provinciale Milieufederaties, Natuurmonumenten, Reinwater en Sportvisserij Nederland. Daarna hebben zich nog meer organisaties aangesloten. In drie van de vier Waterschappen die de provincie Utrecht telt, werd de partij de allergrootste. Water Natuurlijk levert in alle Utrechtse Waterschappen een dagelijks bestuurder.

De NMU heeft in Utrecht bijgedragen aan de komst van Water Natuurlijk door het opzetten van een regiobestuur, kandidatencommissies en campagne teams en door werving van de kandidaten. De NMU was ook het centrale aanspreekpunt voor alle organisaties die Water Natuurlijk steunen. Tijdens de verkiezingscampagne bleef de NMU actief meedoen, voor-

de groene waterschapspartij met hart voor blauw

al door kiezers via persberichten, websites, flyers, nieuwsbrieven en mailacties op te roepen om te gaan stemmen. Desondanks bleef de opkomst steken op 24 procent. „Dat was heel erg jammer”, zegt Harmke van Dam van de NMU. "Maar aan Water Natuurlijk heeft dat zeker niet gelegen. De natuurbewuste stemmer is massaal opgekomen. Daardoor is er nu een sterk en deskundig waternetwerk."

Minder autoverkeer in het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

Bezoekers van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug moeten vaker met het openbaar vervoer reizen in plaats van in de auto te stappen. Vanuit de nieuwe "groene entrees" kunnen de mensen vervolgens wandelend of met een gehuurde fiets het gebied intrekken.

Het terugdringen van autogebruik door bezoekers van het Nationaal Park wordt in het Beheers en Inrichtingsplan als één van de uitgangspunten genoemd. De NMU is in 2008 gestart met een project om dit uit te werken. Allereerst zijn de bestaande mogelijkheden uitgebreid onder de aandacht gebracht. De informatie over buslijnen die leiden naar de "groene entrees", startpunten van wandelroutes, met vermelding van aanliggende horecagelegenheden, is op diverse websites gezet en via een folder verspreid.

Ook is er nu op zondag fietsverhuur geregeld bij de in 2008 geopende poort Driebergen en zijn de fietsroutes daar vandaan in de folder op een rijtje gezet. In oktober werd het Natuurcafé La Porte op station Driebergen geopend, waarin het informatiecentrum over het Nationaal Park is gevestigd. De NMU heeft bij de opening een promotionele actie georganiseerd om de bezoekers te wijzen op de mogelijkheden van openbaar vervoer in het Nationaal Park.

'Eindelijk dadendrang in klimaatbeleid'

Veel gemeenten nemen maatregelen om de gevolgen van klimaatverandering het hoofd te bieden. En om verdere temperatuurstijgingen te beperken. „Na jaren van voortschrijdende bewustwording breekt nu eindelijk de tijd aan voor daadkracht.”

De NMU heeft in 2008 met een groot aantal wethouders in de provincie Utrecht gesproken over klimaatverandering. Het doel was om eventuele vragen over de aanpak van klimaatverandering op gemeentelijk niveau te beantwoorden. "We merken dat politici bezorgd zijn over het klimaat, maar dat zij niet precies weten hoe ze lokaal invulling kunnen geven aan klimaatbeleid", vertelt Saskia Kluit, adjunct-directeur van de NMU. "Politici dachten nog wel eens dat dit probleem een kwestie is voor het rijk. Daarom zijn we bij wethouders en ambtenaren langsgesegaan om hen te adviseren en hen enthousiast te maken voor klimaatbeleid."

De NMU heeft zeven gemeenten bereid gevonden om het convenant *Op Kop* te tekenen met de provincie Utrecht. Daarmee beloven zij de gemeentelijke organisatie klimaatneutraal te maken door energie te besparen, duurzame energie op te wekken, het restant te compenseren en daarnaast de uitstoot te monitoren. "Deze koplopers waren vaak al bezig met energiebeleid. Wij willen graag dat gemeentebesturen nog een stapje verder gaan en ook een ambitie uitspreken voor het grondgebied van de gemeente. Utrecht en Amersfoort hebben dat bijvoorbeeld al gedaan door klimaatneutraal te willen zijn in 2030. Als je grote klappers wilt maken in het terugdringen van broeikasgassen, dan red je het namelijk niet alleen met ledverlichting in het stadskantoor en een zonnepaneel op het dak. Dan moet je samenwerken met ondernemers, woningbouwcorporaties en huizenbezitters."

In de stad Utrecht zit de NMU ook in een projectgroep met bedrijven en organisaties om de wijk Utrecht West helemaal energieneutraal te maken. Dat betekent flink besparen en de resterende energiebehoefte duurzaam opwekken in de wijk zelf. "Dit is op zo'n grote schaal nog nooit eerder vertoond bij bestaande bouw", zegt Kluit. "Alle ogen zijn op ons gericht en we gaan ervoor om hiervan een succes te maken."

Inwoners van Utrecht

De NMU probeert met het Klimaatstraatfeest ook de inwoners van de provincie enthousiast te maken voor het energievraagstuk. De 500 straten in Nederland die de meeste energie besparen, winnen een groot straatfeest. Aan het eind van 2008 hebben zich in de provincie Utrecht al 300 straten aangemeld. Vier Utrechtse straten staan in de landelijke top twintig.

Een andere manier om bewoners te betrekken bij energie is de grote inventarisatie die de NMU via de website www.opdekaartvanutrecht.nl heeft gedaan naar lichthinder. Na startbijeenkomsten in Amersfoort, Eemnes, Soest en Woudenberg hebben mensen massaal melding gemaakt van onnodige verlichting. De meeste meldingen gingen over openbare verlichting en reclameverlichting, maar

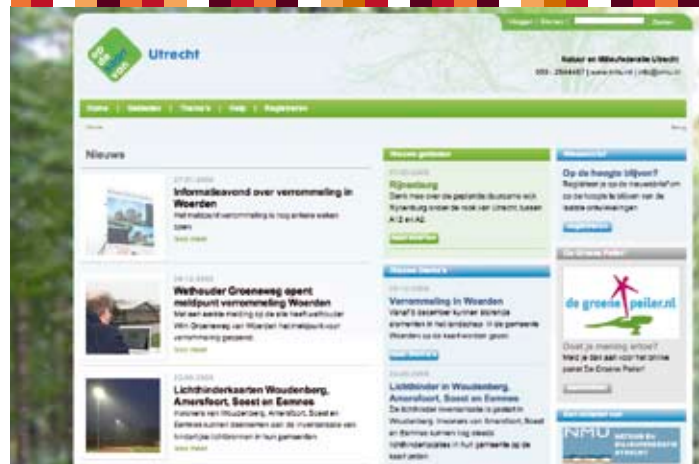
er waren ook klachten over een molen die de hele nacht werd aangelicht en over sportveldverlichting die maar blijft branden na de wedstrijd. De vier gemeenten hebben toegezegd dat ze aan de slag gaan met de meldingen.

Windmolens

"We willen mensen niet meer voorlichten over klimaatverandering als verschijnsel, maar hen aanzetten tot daden", zegt Saskia Kluit. Naast adjunct-directeur van de NMU is zij ook nog klimaatambassadeur voor de provincie. Samen met een groepje koplopers spreekt ze bedrijven en overheden aan op hun mogelijkheden. "Ik ben veel bezig met duurzame energie, vooral met wind."

Maar met de windmolens gaat het niet zo vlot. In Loenen was er verzet tegen een opstelling langs het Amsterdam Rijnkanaal en in Woerden zette minister Cramer een streep door een ander initiatief. Houten wil ook graag windmolens, maar kreeg tot op heden geen toestemming van het ministerie van Defensie. Windmolens geven mogelijk storingen op de radar. "Gelukkig zijn er nog andere gemeenten die graag windmolens willen plaatsen. Wind is nog altijd één van de beste manieren om in Nederland energie op te wekken. Ook in de provincie Utrecht."

De NMU heeft onder meer in de Kamercommissie gepleit voor meer windmolens op land. "Helaas is de tegenstand groot, terwijl we toch echt een stap moeten zetten om in 2020 tenminste 20 procent van de energie duurzaam op te wekken, zoals is afgesproken", aldus Kluit. "Naast windenergie zijn er ook andere mogelijkheden die we kunnen benutten. Ik zie bijvoorbeeld kansen voor landelijke gemeenten als Wijk bij Duurstede of Utrechtse Heuvelrug om biomassa te gebruiken. Met het afval van fruitelers en met houtsnippers kun je prima een kleine centrale laten draaien. Zeker als gemeenten samenwerken en zij hun groenafval niet meer laten afvoeren naar een centrale ver weg. Dat bespaart ook nog eens transportkilometers."

NMU peilt mening van bewoners via internet

De twaalf provinciale Milieufederaties peilen nu ruim een jaar de mening van Nederlanders over natuur en milieu. In 2008 zijn twee peilingen gedaan. Ook heeft de NMU een nieuwe website gelanceerd, waarop inwoners kunnen meedenken over natuur, milieu en landschap.

Het online natuur- en milieupanel heet De Groene Peiler. Iedereen kan zich aanmelden om met de opiniepeilingen mee te doen. Met de uitkomsten kan de NMU de publieke en politieke opinie beïnvloeden. In het afgelopen jaar voerden we een brede landelijke peiling uit over natuur en milieu. Hieruit bleek dat inwoners van de provincie Utrecht het meest bereid zijn om extra te betalen voor groene stroom en energiebesparing. In november vond een peiling plaats over de waterschapsverkiezingen, waaruit bleek dat de meeste panelleden zouden gaan stemmen en wel op een groene partij.

De NMU lanceerde in de zomer van 2008 ook de website www.opdekaartvanutrecht.nl. Gebruikers die zich registreren kunnen meedenken over de ruimte en milieu door hun ideeën letterlijk op de kaart te zetten of door mee te discussiëren. Het gaat bijvoorbeeld over de inrichting van de woonwijk Rijnburg of over storende lichtbronnen. De NMU kan de wensen en ideeën vervolgens inbrengen in gesprekken met gemeenten of provincie. Deze site zullen we in 2009 uitbouwen met nieuwe kaarten over actuele projecten in Utrecht. Kom eens kijken en doe mee!

'Lokale organisaties zijn onmisbare schakel'

De NMU had in 2008 veel contact met lokale natuur- en milieuroorganisaties. Veel mensen weten de NMU te vinden, bijvoorbeeld voor advies over gemeentelijk beleid, lokale planologie en voor natuur- of waterkwesties.

De NMU heeft in 2008 diverse bijeenkomsten georganiseerd voor het lokale netwerk, waaronder een Watercafé, een informatieavond over het project *Lokale Wegen voor de Natuur*, een cursus over de Nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening en een aantal instructiebijeenkomsten voor de lichtbronneninventarisaties. In 2008 heeft de NMU diverse malen een beroep gedaan op leden van de lokale organisaties om inbreng te leveren. Dat is onder andere gebeurd via de nieuwe website www.opdekaartvanutrecht.nl, waarmee de NMU onder meer hinderlijke lichtbronnen heeft geïnventariseerd in de gemeenten Amersfoort, Soest, Eemnes en Woudenberg. Maar ook de campagne van de waterschapsverkiezingen voor de partij Water Natuurlijk is met de inzet van het lokale netwerk gedaan. En in het najaar hebben 13 lokale organisaties enthousiast meegedaan met de succesvolle 4e Nacht van de Nacht. "De lokale organisaties zijn een onmisbare schakel in ons werk", zegt NMU-directeur Joris Hogenboom. "Zij hebben specifieke kennis over de lokale situatie en daardoor staan we samen sterker."

Organisatie 2008

Doelstelling

Informerend, stimulerend en coördinerend van de in Utrecht werkzame organisaties op het gebied van natuurbehoud, ruimtelijke ontwikkeling, milieubeheer, milieuzorg en mobiliteit. De NMU wil op deze terreinen het beleid van diverse overheden en andere instanties, particulieren en bedrijven beïnvloeden en begeleiden.

Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht (RvT) is per 31 december: Janneke Kieft - van Wingerde (voorzitter tot juni 2008), Jan Westra (voorzitter vanaf juni 2008), Rob Hoekstra, Hens Runhaar, Martien Das, Gonda Laporte, Herbert Korbee, Paul Peeters, Bas Ruter, Mario den Hartog. De RvT is een klankbord en richtinggevend orgaan voor het NMU-beleid. De RvT vergaderde 6 keer in 2008.

Raad van Advies

De Raad van Advies kwam 3 keer jaar bijeen, onder leiding van mevrouw I. Herweijer. De RvA had op 31 december 18 leden. De Raad kan uit maximaal 21 leden bestaan, waarvan 14 leden afkomstig uit het lokale netwerk. In de Raad van Advies zitten per 31 december: Ruurd Jonge Poerink, Ineke Herweijer, Olaf Jan van Gerwen, Guus Beugelink, Hans Kampf, Huub van der Maat, Désiré Karelse, Sophieke Nijhuis-Bouma, Luuc Mur, Ernest Schuler, Jules Scholten, Roeland van Rooij, Ton Rijken, Jan van 't Riet, Ineke Thierauf, Walter de Boer (tot november), Tabe Tietema, Ineke Vrij-Standhardt, Bouwe Taverne.

Medewerkers in 2008

- Joris Hogenboom (directeur)
- Saskia Kluit (adjunct-directeur)
- Ieke Benschop (projecten)
- Pepijn Binkhorst (duurzame mobiliteit en infrastructuur)
- Marcel Blom (stedelijk gebied)
- Harmke van Dam (water)
- Claudia van Holsteijn (groene ruimte)
- René Langedijk (duurzame landbouw)
- Maaïke van Lidde de Jeude (projecten)
- Moniek Vesseur (natuur)
- Ria Martijn (communicatie, lokaal netwerk)
- Arne Rozendaal (communicatie, digitale media, tot eind december)
- Angélique Erkelens, Bas Looise (secretariaat)

Vrijwilligers en stagiairs

- Lydia Tutein Nolthenius (vrijwilliger verantwoord verlichten)
- Betty den Brinker (vrijwilligers ruimtelijke ordening, tot eind december)

Financiën

Het financiële overzicht van 2008 is medio april beschikbaar. Dit is op te vragen bij de NMU.

Natuur- en milieuprijzen 2008

Tijdens een druk bezochte vrijwilligersbijeenkomst in Amerongen werden op 14 november de winnaars bekendgemaakt van de Natuur- en Milieuprijs 2008. De prijs is een initiatief van het IVN Consulentenschap Utrecht en de NMU. Dit jaar reikte juryvoorzitter Ria Oonk van de provincie Utrecht de prijzen uit.

Gert Bieshaar uit Laren won de eerste prijs in de categorie 'Individuele vrijwilligers' voor zijn inzet voor het behoud van de boerenzwaluw in de Eempolders. In deze categorie waren ook twee eervolle vermeldingen voor Reint Klein Beekman uit Vleuten en Mirjam van Kouwen uit Zeist.

Het Groene Spoor uit Amersfoort won in de categorie 'Organisaties die een vernieuwend of opvallend project hebben gerealiseerd'. De winnaar spant zich in om een oude spoorlijn om te vormen tot een ecologisch waardevol wandelpad. In deze categorie waren twee eervolle vermeldingen voor de Stichting Zuilen aan de Vecht en voor de Vrienden van Amelisweerd.

In de categorie 'Organisaties die breed en langdurig actief zijn' won Stichting het Groene Hart uit Woerden. Deze stichting is al elf jaar succesvol actief om het Groene Hart te beschermen. De eervolle vermelding ging naar de waterwerkgroep van IVN Vecht en Plassengebied.

Meer woningen in de provincie Utrecht

De woningbouwproductie loopt achter op schema. De provincie Utrecht heeft daarom een plan om tot 2015 de achterstand in te lopen met 7.000 woningen. Voor de NMU moeten niet de aantallen, maar de kwaliteit van stad en landschap voorop staan.

Tussen 2005 en 2015 moeten in totaal 73.000 woningen worden gebouwd in Utrecht. De regio heeft daarnaast in december een akkoord bereikt met minister Cramer over de bouw van nog eens 65.500 woningen in de periode van 2015 tot 2030. De NMU heeft meegedacht met de plannemakers, bijeenkomsten georganiseerd voor bewoners en gereageerd op concepten.

Omdat de bouwproductie nu al achterblijft bij de doelstellingen, heeft de provincie fondsen ter beschikking gesteld om de bouw aan te jagen. Volgens beleidsmedewerker

Marcel Blom een prima maatregel. Hij vindt het ook positief dat de ambities voor binnenstedelijk bouwen zijn verhoogd. Nieuwe bouwlocaties buiten de bebouwde kom, zoals bij Odijk en bij Vianen, komen er wat hem betreft niet meer. Dat geldt ook voor bouwplannen in het Kromme Rijngebied en bij Amersfoort/Eemland. "De plannen moeten zich nu helemaal op binnenstedelijk bouwen richten," vindt Blom. "Steeds weer blijkt daar veel ruimte te zijn voor woningbouw, bijvoorbeeld op leegstaande bedrijventerreinen. Als daar wordt ingezet op verstedelijking kan de kwaliteit van de stad vergroot worden en het open landschap worden gespaard."

U een kans - Zij een kans

Met steun van de Nationale Postcode Loterij zetten De Provinciale Milieufederaties zich in de 12 provincies in voor natuur, milieu en landschap. Zo strijden De Milieufederaties bijvoorbeeld tegen verdroging. Verdroging is er de voornaamste oorzaak van dat de Zilveren Maan een zeldzame dagvlinder is.

Meedoen is eenvoudig, bel 0909-0033 (15cpm) of meld u aan via www.postcodeloterij.nl. Voor € 9,75 per lot speelt u al mee. Alvast hartelijk dank voor uw deelname.

De Postcode Loterij helpt!

Colofon

Natuur en Milieufederatie Utrecht
Emmalaan 41
3581 HP Utrecht
t: 030 - 254 44 57
f: 030 - 252 34 39
e: info@nmu.nl
i: www.nmu.nl

Uitgave: februari 2009
Eindredactie en interviews: Ivo Rodermans
Foto's: NMU
Ontwerp: Suggestie & illusie
Druk: USP bv, Utrecht
Papier: Reviva print
Oplage: 400

